

■ ΤΗΣ ΛΙΑΣ ΠΑΠΑΔΡΑΓΚΑ
l.papadranga@realnews.gr

ΠΕΡΙΠΟΥ 2.000.000 θαλασσοπούλια εκπιμάται ότι έχασαν τη ζωή τους στις ευρωπαϊκές θάλασσες την τελευταία δεκαετία, εξαιτίας της τυχαίας παγίδευσής τους σε αλιευτικά εργαλεία (π.χ. στα αγκίστρια των παραγαδιών). Τα δολώματα που χρησιμοποιούν τα αλιευτικά σκάφη μοιάζουν για τα θαλασσοπούλια ένα εύκολο γεύμα, ενώ στην πραγματικότητα είναι μια παγίδα θανάτου, καθώς το αγκίστρι τα τραβά κάτω από το νερό και προκαλεί τον πνιγμό τους. Πολλά από τα θαλασσοπούλια που πεθαίνουν στα αγκίστρια των παραγαδιών αιχμαλωτίζονται σε τράτες ή πνίγονται σε δίχτυα. Είναι αυτά που οι πληθυσμοί τους μειώνονται με ταχείς ρυθμούς και ορισμένα, όπως ο μύχος και ο αρτέμης, θεωρείται ότι απειλούνται με εξαφάνιση εντός των επόμενων δεκαετιών.

Καμία απόφαση

Δέκα χρόνια, εξάλλου, έχουν περάσει από τότε που η Ευρωπαϊκή Ένωση δεσμεύτηκε για ένα σχέδιο δράσης προκειμένου να μειωθούν αυτοί οι ανώφελοι θάνατοι, χωρίς μέχρι σήμερα να έχει υπάρξει κάποια συγκεκριμένη απόφαση.

Το πρόβλημα της τυχαίας παγίδευ-

Τα δολώματα

που χρησιμοποιούν τα αλιευτικά σκάφη αποτελούν τον μεγαλύτερο κίνδυνο για τα θαλασσοπούλια, που τα βλέπουν ως ένα εύκολο γεύμα

σής τους σε αλιευτικά εργαλεία έχει εξελιχτεί σε μια από τις σοβαρότερες απειλές για τα θαλασσοπούλια σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τον επιστημονικό διευθυντή της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας **Τάσο Δημαλέξη**. «Είναι καιρός η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ασχοληθεί σοβαρά με το θέμα αυτό.

Σε ό,τι αφορά τη χώρα μας, η παρουσία Ελληνίδας επιτρόπου για τα θέματα αλιείας αποτελεί μια ευκαιρία για να μελετηθεί και να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά το πρόβλημα στις θάλασσές μας», αναφέρει ο Τ. Δημαλέξης.

Κινδυνεύουν

«Από τη μέχρι σήμερα έρευνα της Ορνιθολογικής, πρόβλημα από την τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία φαίνεται ότι αντιμετωπίζουν ο απειλούμενος αιγαιόγλαρος, ο αρτέμης, ο μύχος και ο θαλασσοκόρακας», αναφέρει η συντονίστρια επικοινωνίας του προγράμματος LIFE, **Ρούλα Τρίγκου**, για τα θαλασσοπούλια, που υλοποιεί η εταιρεία σε συνεργασία με το ΕΛΚΕΘΕ, το ΤΕΙ Ιονίων Νήσων και άλλους φορείς.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που προκύπτουν από το πρόγραμμα LIFE, το οποίο υλοποιήθηκε σε 17 νησιωτικές και θαλάσσιες περιοχές, οι απώλειες ανέρχονται σε δεκάδες έως εκατοντάδες αρτέμης και

Παγίδες θανάτου για τα θαλασσοπούλια

Τέσσερα είδη πτηνών απειλούνται με εξαφάνιση εντός των επόμενων δεκαετιών, εξαιτίας της τυχαίας παγίδευσής τους από τα αλιευτικά εργαλεία

ΠΟΙΑ ΕΙΔΗ ΑΠΕΙΛΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ...

ΑΡΤΕΜΗΣ

Παρόλο που μοιάζει με γλάρο, στην πραγματικότητα ο αρτέμης συγγενεύει με τα άλμπατρος, τα όμορφα θαλασσοπούλια των ωκεανών του Νότου. Έχει προσαρμοστεί άριστα να ζει μακριά από τις ακτές, αφού τρέφεται, ζευγαρώνει και κοιμάται στο ανοικτό πέλαγος! Τον Οκτώβριο μεταναστεύει για να ξεχειμωνιάσει στον νότιο Ατλαντικό.

ΑΙΓΑΙΟΓΛΑΡΟΣ

Ο αιγαιόγλαρος, σύμβολο των νησιών του Αιγαίου, απειλείται σήμερα περισσότερο από κάθε άλλο θαλασσοπούλι της Ελλάδας. Ζει αποκλειστικά στη θάλασσα, είναι πολύ ικανός ψαράς και δεν τρέφεται σε σκουπίδοτοπος. Η υπεραλίευση των παρτίκων νερών έχει προκαλέσει μείωση της τροφής του. Η ανθρώπινη ενόχληση στις αναπαραγωγικές αποικίες του είναι ακόμη μία σοβαρή απειλή.

ΜΥΧΟΣ

Ο μύχος τρέφεται στο ανοικτό πέλαγος και μπορεί να περιπλανηθεί πολύ, ακολουθώντας μεγάλα κοπάδια ψαριών. Μετά το τέλος της αναπαραγωγικής περιόδου πολλά πουλιά επισκέπτονται τη Μαύρη Θάλασσα για να εκμεταλλευτούν τους εκεί πλούσι-

ΘΑΛΑΣΣΟΚΟΡΑΚΑΣ

Ο θαλασσοκόρακας είναι είδος προτεραιότητας για προστασία, καθώς ο μεσογειακός πληθυσμός του είναι περιορισμένος. Σε αντίθεση με άλλα θαλασσοπούλια, δεν μπορεί να ακολουθήσει ψαροκάνα και να τραφεί με τα μη εμπορεύσιμα ψάρια που πετούν. Η υπεραλίευση κοντά στις ακτές του στερεί πτην τροφή. Μερικοί πνίγονται σε δίχτυα καθώς βουτούν. Η συνήθειά του να κολυμπά συνεχώς τον κάνει επίσης εύκολο σε πετρελαιοκηλίδες.

πολύ

ελλιπείς είναι οι γνώσεις στην Ελλάδα για το θέμα της παγίδευσης των θαλασσοπούλιων και γι' αυτό θα έπρεπε να έχουν επιληφθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες

μύχους επιστίως και σε δεκάδες αιγαιόγλαρους, ενώ έχουν καταγραφεί μεμονωμένα περιστατικά νεκρών θαλασσοκοράκων, για τους οποίους, ωστόσο, δεν υπάρχουν επαρκή στοιχεία ώστε να έχουμε μια ικανοποιητική εικόνα για το είδος.

«Στο θέμα της παγίδευσης των θαλασσοπούλιων σε αλιευτικά εργαλεία, οι γνώσεις μας στην Ελλάδα είναι πολύ ελλιπείς και γι' αυτό θα έπρεπε να έχουν επιληφθεί οι υπηρεσίες που ασχολούνται με τα σχετικά θέματα.

Μία από τις βασικές δράσεις του προγράμματος LIFE είναι να διερευνηθεί πώς το ψάρεμα επηρεάζει τα θαλασσοπούλια και ποια μέτρα μπορούν να ληφθούν ώστε να μειωθεί η τυχαία παγίδευσή τους σε αλιευτικά εργαλεία.

Οι αρτέμηςδες, οι μύχοι, οι θαλασσοκόρακες και τα άλλα πουλιά των ελληνικών θαλασσών αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι του θαλάσσιου περιβάλλοντος και υπάρχει τρόπος να συνυπάρχουν με την αλιεία, χωρίς άδικες απώλειες γι' αυτά», τονίζει η Ρ. Τρίγκου.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΓΙΑ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ

ΤΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ της ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα προχωρήσει στη λήψη μέτρων για τη μείωση των θανάτων θαλασσοπούλιων από τυχαία παγίδευση έδωσε η επίτροπος Αλιείας, Μαρία Δαμανάκη, στη συνάντησή της με εκπροσώπους της Διεθνούς Ένωσης Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων BirdLife International, στις 8 Ιουνίου, οι οποίοι της παρέδωσαν κείμενο-αίτημα με 23.000 υπογραφές.

Η εφαρμογή ενός κατάλληλου συνδυασμού απλών διορθωτικών τεχνικών, όπως οι κορδέλες εκφοβισμού των πουλιών, η τοποθέτηση βαριδιών για το ταχύτερο βύθισμα των παραγαδιών και η αλιευτική δραστηριότητα στη διάρκεια της νύκτας, μπορούν να συμβάλουν σημαντικά σε αυτό, ανέφεραν στη Μ. Δαμανάκη οι εκπρόσωποι του BirdLife.

Εξάλλου, σε χώρες όπου έχουν εφαρμοστεί αυτά τα απλά μέτρα, η θνησιμότητα των πουλιών έχει μειωθεί κάθεται, όπως για παράδειγμα στη Νότια Αφρική, όπου η μείωση αυτή εκτιμάται σε περίπου 85%.